

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Pallonen, T. & Törmänen, M. (2023) Kansainvälisillä opiskelijoilla monenlaisia haasteita. Skootteri, 1/2023, s. 12-13.

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Pallonen, T. & Törmänen, M. (2023) Kansainvälisillä opiskelijoilla monenlaisia haasteita. Skootteri, 1/2023, pp. 12-13.

Kansainvälisillä opiskelijoilla monenlaisia haasteita

Suomi haluaa työllistää kansainvälisiä osaajia palvelualoille, mutta viisumiviidakko ja tiukat hakuaikataulut vaikeuttavat opintojen aloitusta.

Suomi tarvitsee maahanmuuttajia. Puolustusministeri Antti Kaikkonen kommentoi Vitriini-lehdessä 12/2022, että turvallinen ja toimiva yhteiskunta on Suomen etu kilpailtaessa kansainvälisestä työvoimasta.

Olemme seuranneet kansainvälisten hakijamäärien nousua ammattikorkeakoulujen hakijatilastoissa viime vuoden aikana. Syynä on mahdollisesti maiden levottomuudet, paremman elintason hakeminen ja myöskin taustalla voi olla agenttitoimintaa.

Uuden lukuvuoden lähestyessä sähköposti täyttyy huolestuneiden kansainvälisten opiskelijoiden viesteistä, jotka koskevat opintojen aloitusta ja viisumien saamista. Useat opiskelijat taistelevat maahantuloon liittyvän byrokratian kanssa: viisumihakemukset eivät mene läpi, jonotusnumerot vaihtelevat, aikoja suurlähetystöihin ei ole ja joskus viisumiasioita ei voi hoitaa edes opiskelijoiden kotikaupungeissa.

Jos opiskelijat eivät pääse aloittamaan opintoja, heille tarjotaan mahdollisuus aloittaa ensimmäinen lukukausi etänä, jolloin he tekevät pääasiassa virtuaaliopintoja. Opintojen suorittaminen etänä ei kuitenkaan ole yksinkertaista, koska opiskelijat eivät ole tottuneet suomalaiseen opetuskulttuuriin ja -järjestelmään. Tietoliikenneyhteydet voivat olla heikot, ja uusien järjestelmien käyttöönoton opettelu itsenäisesti voi tuottaa useita haasteita. Toisaalta opiskelijat eivät välttämättä ole edes motivoituneita suorittamaan etäopintoja.

Tarjoamme ulkomailla oleville opiskelijoille neuvontaa myös etänä, mutta opinto-ohjaajien ja opintoneuvojien on vaikea ohjata opiskelijoita yksilökohteisesti. Opiskelijoiden integroituminen on mahdotonta vain tietokoneiden välityksellä.

Viiveet viisumin saamisessa aiheuttavat ongelmia

Kun viisumi vihdoinkin myönnetään, opiskelijat tulevat usein maahan kesken lukukauden ja toivovat pääsevänsä osallistumaan luennoille kampuksella. Kesken lukukautta saapuvat opiskelijat ovat kuitenkin monella tavalla takamatkalla. Ryhmytyminen on haastavampaa, kontaktiopetukseen osallistuminen ei välttämättä ole mahdollista ja opinnoissa on monesti jo jääty jälkeä muista opiskelijoista.

Opettajien on hankala suunnitella kursseja ja toteutuksia, kun he eivät tiedä, kuinka moni opiskelijoista osallistuu kurssille paikan päällä. Miten läsnäoloa vaativien kurssien pitäminen onnistuu, jos suurin osa uusista opiskelijoista ei ole vielä päässyt maahan? Lisäksi toteutuksien pitäminen hybridimuotoisena, eli yhtä aikaa luokassa ja etänä, on opettajan näkökulmasta usein ongelmallista.

Jos opinnoissa on jääty pahasti jälkeen, kiinni saamisessa on omat haasteensa, eikä valmistuminen tavoitteajassa ei useinkaan onnistu. Joskus opiskelija saa maahanmuuttovirastolta kielteisen päätöksen, eikä siis pääse maahan ollenkaan. Sen jälkeen alkaa lukukausimaksun palautusrumba ja pohdinta, pitäisikö viisumia yrittää hakea vielä uudelleen. Opiskeluja ei voi kuitenkaan laittaa tauolle näiden asioiden takia, vaan opiskeluaika kuluu jatkuvasti. Pahimmissa tapauksissa viisumin saamisessa on kestänyt jopa kaksi vuotta.

Eriyisesti syksyn 2022 yhteishaussa hakemusprosessi oli hyvin lyhyt, ja opiskelijat saivat tiedon opiskelupaikasta suhteellisen myöhään siihen nähden, että opinnot alkoivat jo tammikuun alussa. Viisumin saaminen kuukauden

sisällä on miltei mahdotonta pitkien jonojen vuoksi. Monet opiskelijat ovat halukkaita siirtämään opintojen aloitusta elokuuhun, mutta tällä hetkellä se ei ole mahdollista.

Järjestelmään ja hakuaikeihin tarvitaan joustavuutta

Suomeen tarvitaan kansainvälistä osaamista ja tekijöitä, mutta samoin tarvitaan lisää suunnittelua hakuprosessien järjestämiseen ja aikataulutamiseen, jotta kansainväliset osaajat pääsevät paikalle opintojen alkaessa. Prosessia tulisi saada sujuvammaksi, jotta opiskelijoilla olisi tarpeeksi aikaa hoitaa viisumiasiat kuntoon ennen opintojen aloitusta. Esimerkiksi syksyn yhteishaussa hakeneet voisivat aloittaa opinnot kokonaan vasta elokuussa.

Mahtavaa on se, että meillä on Suomessa yhä enemmän englanninkielisiä koulutusohjelmia ja että Suomeen hakee useita opiskelijoita Suomen ulkopuolelta. Suomi koulutusmaana selvästi houkuttelee hakijoita, joten onkin tärkeää vastata kysyntään, tarjota laadukasta opetusta ja ohjausta sekä mahdollistaa työllistyminen Suomeen. Yksi haasteista on suomen kieli, jonka oppimiseen tarvitaan riittävästi aikaa ja voimavaroja. Opiskelijoiden on hankala saada työpaikkoja, jos suomen kielen taso ei ole riittävä. Toisaalta on paljon erilaisia tehtäviä, joissa suomen kielen taito ei ole välttämätöntä. Näissä asioissa kuitenkin tarvitaan joustavuutta, jotta opiskelijat saavat mielekkäitä harjoittelupaikkoja koulutustansa vastaavalta alalta ja sijoittuvat työelämään joustavasti.

Teksti: Taina Pallonen, Haaga-Helia, Opinto-ohjaaja ja Mari Törmänen, Haaga-Helia, Opintoneuvoja